

van de kiemen in de gebruikte melk bij een bepaald ziektegeval. Hiertegen bestaan echter bijna onoverkomelijke bezwaren. De meeste infectie-ziekten toch hebben een vrij lang incubatie-tijdperk, d. w. z. tusschen het oogenblik, waarop de besmetting plaats greep en het optreden der eerste ziekte-verschijnselen verloopt een tijd, die voor iedere infectie-ziekte typisch is.

Zoo bedraagt deze voor:

typhus	14—21	dagen.
roodvonk	4—6	„
mazelen	10	„
cholera	1—3	„
pokken	10—14	„
tuberculose	onbepaald lang.	

Dit maakt zulk een onderzoek natuurlijk uiterst moeilijk en in den regel onmogelijk. Dikwijls toch blijkt de ware aard der ziekte eerst na verloop van eenige dagen, zoo niet weken, en eerst als een bepaalde aanleiding daarvoor bestaat, zal aan infectie door melkgebruik gedacht worden. Buiten-dien is de gelegenheid tot het verrichten van accuraat bacteriologisch onderzoek uiterst schaars en wat wel het voornaamste is, melk van een bepaalde bron, die eenige weken geleden besmet was, behoeft het niet noodzakelijk te zijn gebleven.

Desniettegenstaande is het herhaalde malen gelukt in een reeks van typhusgevallen de oorzaak aan het gebruik van melk toe te schrijven, omdat men in melk van denzelfden leverancier typhusbacillen kon aantoonen. Dit bewijs is o. a. door onzen landgenoot Dr. Ali Cohen in 1885 geleverd.

Voor tuberculose is met de grootste zekerheid bewezen, dat melk de smetstof kan overbrengen. Niet elk dier, dat aan tuberculose lijdt, geeft ook infectieuse melk, maar toch in de meerderheid der gevallen (55 pCt). En omtrent de veelvuldigheid dier ziekte onder het rundvee hebben de abattoirs in binnen- en buitenland geleerd, dat gemiddeld $2\frac{1}{2}$ —5 pCt. der geslachte dieren zijn aangetast. Dat in sommige streken de ziekte nog veel grooter uitbreiding heeft leeren ons de cijfers uit het koninkrijk Saksen. Gemiddeld vond men daar tuberculose bij 11—12 pCt.; in enkele slachthuizen zelfs bij 20 pCt. der geslachte runderen. Volgens Hengel, directeur van het abattoir te Leipzig, kwamen er in de eerste acht maanden van 1890 24 pCt. tuberculeuse runderen voor, in April 1890 steeg dit cijfer zelfs tot 29 pCt.

Blijft in een afzonderlijk optredend geval van besmettelijke ziekte de oorzaak en de wijze tot besmetting in den regel duister, bij bepaalde epidemiën is het dikwijls gelukt het centrum der besmetting te vinden en daardoor aan het